

“TOBY JUGS” VAN ROYAL DOULTON VOOR BOLS

Klaas Prins

Zoals u wellicht weet ben ik een enthousiast verzamelaar van fantasie- en reclameflessen zoals die door Nederlandse distillateurs en likeurstokers in de loop der jaren zijn uitgegeven. In mijn collectie heb ik bijzondere kruiken van onder meer Hulstkamp, Rynbende en Bols. Opvallend is de enorme rijkdom aan vormen en modellen die er werd gebruikt om de drank aan de man (of vrouw wellicht?) te brengen: boertjes en boerinetjes in klederdracht, allerlei dieren en vele modellen prachtig gevormde kruiken. Ook de uitvoering van deze kruikjes en flesjes is vaak verrassend van kwaliteit. Zo is er voor de diverse distillateurs aardewerk gemaakt door befaamde aardewerkfabrieken als 'Ivora, Gouda', 'De Porceleyne Fles, Delft', 'Zenith, Gouda', 'Rozenburg, Den Haag', 'Goedewaagen, Gouda', 'Plateelfabriek Zuid-Holland, Gouda' 'Goebel, Duitsland' (van de Hummeltjes) en 'Royal Doulton, Engeland'. Deze laatste fabriek heeft de serie dieren (bulldog, pekinees en zalm) vervaardigd waarover ik in het jubileum nummer een artikeltje heb geschreven. Onlangs kwam ik erachter dat deze engelse fabriek ook nog een serie van drie stuks verpakkingen voor Bols heeft gemaakt die speciaal voor de engelse markt was bestemd. Hiervan heb ik er inmiddels een aan mijn verzameling kunnen toevoegen, de andere twee moeten nog voor een redelijke prijs langskomen!

In de zestiger jaren van de vorige eeuw (1960) zijn er op verzoek van de firma W. Walklate Ltd drie bestaande "Toby Jugs", zoals die werden uitgegeven door de gerenommeerde aardewerkfabriek Royal Doulton, aangepast om er likeur in te kunnen doen. De aanpassing hield in dat de bovenkant van de kannen, die oorspronkelijk bedoeld waren om water bij whisky te schenken, verkleind werd tot er een rond gat overbleef waarin een kurk paste waarmee de kruik kan worden afgesloten. Deze aangepaste kruikjes werden gevuld met Bols Peach Brandy likeur en de kurk werd verzegeld met een Bols etiket.

De "Toby Jugs" die voor Bols werden aangepast zijn:
John Falstaff (D 6385 - ontwerp van Harry Fenton),
Rip Van Winkle (D 6463 - ontwerp van Geoff Blower) en
The Poacher (D 6464 - ontwerp van Max Henk).

Toby Jugs zijn door Royal Doulton in zeer veel uitvoeringen en maten gemaakt en stellen allemaal een bekende historische figuur of beroep voor. In Engeland worden deze kannen zeer begeerd en zijn daar een belangrijk verzamelobject.

Falstaff: Engelse diplomaat Sir Henry Neville (1562 – 1615), bijgenaamd Falstaff, parlamentslid, ambassadeur, linguïst en reiziger. Neville, een familielid van Shakespeare, zat enige tijd gevangen in de Tower of London na een revolte tegen koningin Elizabeth I.

P.S.: inmiddels heb ik de serie compleet!